

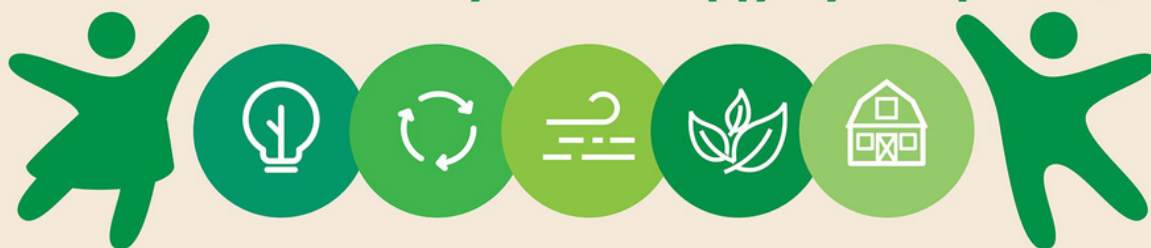
Република
Србија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

КАТАЛОГ ПОДРЖАНИХ ПРОЈЕКТА У 2022

Пројекат
спроводи
УНДП, у
сарадњи са

Шведска
Sverige

Evropska
investiciona
banka

Додатно
финансирање
обезбедила
Влада Швајцарске

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

1. ШТА ЈЕ "ЕУ ЗА ЗЕЛЕНУ АГЕНДУ У СРБИЈИ"?

Зелена агенда за Западни Балкан је стратегија развоја за регион која има за циљ да се ухвати у коштац са изазовима климатских промена и зелене транзиције и помогне земљама Западног Балкана (ЗБ) да ускладе еколошке прописе са европским правним наслеђем.

Зелена агенда за Западни Балкан заснована је на Европском Зеленом Договору и Економском и Инвестиционом плану ЗБ. Иницијативу „ЕУ за Зелену агенду у Србији“ покренули су 2021. године Делегација ЕУ и Министарство заштите животне средине Србије.

„ЕУ за зелену агенду у Србији“ јача зелену транзицију Србије и њен пут ка ЕУ, захваљујући подршци Европске уније, кроз пројекат који спроводи УНДП у сарадњи са Амбасадом Шведске и Европском Инвестиционом Банком (ЕИБ), уз додатна финансијска средства влада Шведске, Швајцарске и Србије.

Циљ: допринети ефикасној, инклузивној и одрживој имплементацији Зелене агенде за Западни Балкан и њеног Акционог плана, изградњом широког ангажовања и друштвеног учешћа. Ово ће се постићи кроз:

- подршку политикама и изградњу капацитета
- пилот активности за подршку зеленој транзицији
- повећање успешних инвестиција

Пројектне активности почеле су почетком 2022. године у износу од 8 милиона евра које финансира ЕУ. Средином 2022. године, Швајцарска и Шведска су обезбедиле додатних 6,9 милиона УСД и 1,4 милиона УСД. Србија је такође допринела својим националним фондовима са 826.000 УСД, што ову иницијативу чини једном од најуспешнијих за зелену транзицију на Западном Балкану. Као део пројекта, обезбеђена је подршка политикама – попут израде Националне стратегије за животну средину.

Консултације са цивилним друштвом су кључне и зато су 2022. године реализована 4 Јавна позива за иновативна решења у форми изазова у оквиру 4 стуба Зелене агенде – декарбонизација, циркуларна економија, квалитет ваздуха, шуме и зелена инфраструктура. Преко 140 компанија из јавног и приватног сектора поднело је своје иновативне пројектне идеје о томе како се суочити са изазовима и уклонити препреке зеленој транзицији. Након првог круга селекције, 83 компаније су ушле у фазу акцелерације. Уз подршку ментора и техничку помоћ, изабрано је 16 најбољих пројеката. Финансијска подршка за све ове пројекте обезбеђена је из гранта ЕУ у виду суфинансирања у износу од 726.000 евра.

Нови круг Позива за иновативне идеје отворен је од фебруара 2023.

"ЕУ за Зелену агенду у Србији" подржава друге зелене иницијативе, као што су Екоопштина и Караван за климу (Француска), и координира своје активности са разним другим пројектима (EU4Green, Odvajamo, IPPC пројекти, итд.) како би обезбедила синергију и убрзање активности Зелене агенде .

2. ПРВА ОБЛАСТ – ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА, ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И СМАЊЕЊЕ ИНДУСТРИЈСКИХ ЕМИСИЈА

Четрдесет седам пројеката је пријављено на Позив у форми изазова са решењима за смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште чиме се доприноси декарбонизацији привреде, смањењу загађења животне средине и постизању еколошких, друштвених и економских добробити за локалне заједнице и грађане. Међу њима четири пројекта је изабрано за суфинансирање а то су:

1. Увођење нових програмабилних логичких контролера за обраду података из МЕАС система на континуалним мерачима прашине
2. Мапа пута декарбонизације индустрије на примеру предузећа за производњу минералних ђубрива и фосфорне киселине у Србији
3. Смањење емисија угљен диоксида у производњи соларних колектора
4. Одговорно пословање – у сусрет будућности без емисија угљен диоксида

2.1 УВОЂЕЊЕ НОВИХ ПРОГРАМАБИЛНИХ ЛОГИЧКИХ КОНТРОЛЕРА ЗА ОБРАДУ ПОДАТАКА ИЗ МЕАС СИСТЕМА НА КОНТИНУАЛНИМ МЕРАЧИМА ПРАШИНЕ

Водећи партнер: „НВІS Group Serbia Iron & Steel" д.о.о Београд

Опис пројекта

Циљ пројекта је да унапреди контролу производног процеса у Железари Смедерево увођењем система програмабилног логичког контролера (PLC) у циљу смањења емисије прашине у ваздух.

Нови систем програмабилних логичких контролера ће обрађивати податке са инсталираних континуалних мерача прашине тако да се алармира оператер и производно особље како би адекватно и благовремено реаговали у ситуацијама када законске границе емисије могу бити прекорачене.

Поред тога, емисије прашине ће се мерити и објављивати свакодневно на сајту предузећа чиме се пружа транспарентност података.

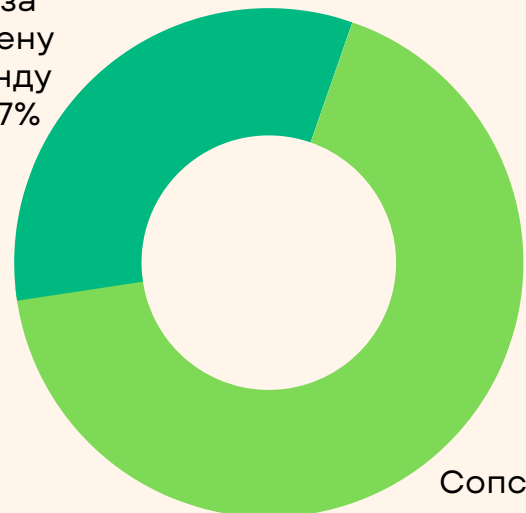

Финансирање

Од укупне процењене вредности пројекта у износу од 56.105,34 евра, компанија НВІS ће обезбедити 37.749,75 евра а преосталих 18.355,59 евра ће се обезбедити из средстава за суфинансирање.

ЕУ за
Зелену
агенду
32,7%

Сопствена
средства
67,3%

2.2 МАПА ПУТА ДЕКАРБОНИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈЕ НА ПРИМЕРУ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОИЗВОДЊУ МИНЕРАЛНИХ ЂУБРИВА И ФОСФОРНЕ КИСЕЛИНЕ У СРБИЈИ

Водећи партнер: „Elixir Group“ д.о.о Шабац

Опис пројекта

Циљ пројекта је смањење емисија угљен диоксида из индустријских објеката применом технике процене животног циклуса (LCA) за израчунавање угљеничног отиска производа (CFP) за 4 одабрана производа компаније Еликсир (Elixir).

У оквиру студије ће се анализирати емисије гасова са ефектом стаклене баште производа и утврдити потенцијалне мере за њихово смањење, а све у циљу смањења финансијског оптерећења у спровођењу будућих политика ЕУ о климатским променама, као што су механизам за прекогранично прилагођавање угљеника (СВАМ) и ЕУ систем трговине емисијама (ЕУ ЕТS).

Пројекат обухвата набавку, монтажу и калибрацију опреме, прикупљање података и израчунавање животног циклуса и угљеничног отиска производа.

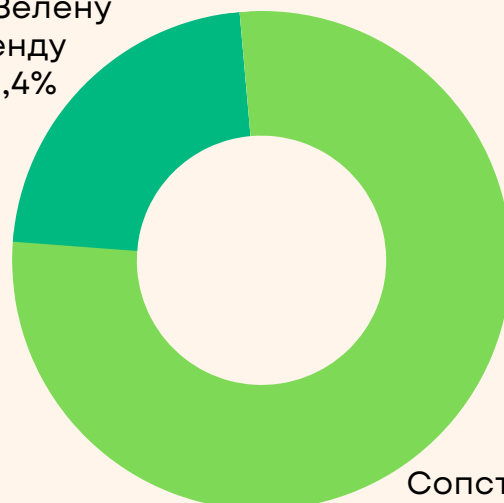
Иновативна идеја

Најсавременија примена техника за израчунавање животног циклуса и угљеничног отиска производа и у будућности и на нивоу компаније. Ово ће такође омогућити да се припреми и подели методологија за примену техника за израчунавање животног циклуса и угљеничног отиска производа у хемијској индустрији која тренутно не постоји у региону.

Финансирање

Укупна вредност је 554.940,99 евра од којих ће сама компанија обезбедити 430.584,00 евра (из сопствених средстава и новчано) док ће се остатак од 124.356,99 евра обезбедити из средстава за суфинансирање пројекта.

ЕУ за Зелену агенду
22,4%

Сопствена средства
77,6%

2.3 СМАЊЕЊЕ ЕМИСИЈА УГЉЕН ДИОКСИДА У ПРОИЗВОДЊИ СОЛАРНИХ КОЛЕКТОРА

Водећи партнер: Master Team д.о.о Београд

Опис пројекта

Master Team је компанија која се бави производњом соларних колектора. Овај пројекат би омогућио постављање соларних панела снаге 160 kWp. Произведена електрична енергија би се користила за потребе производње (покретање машина у производним линијама и сл.) и за рад компресора топлотне пумпе који се користи за грејање производних објеката и канцеларија током зиме и за хлађење током лета.

Иновативна идеја

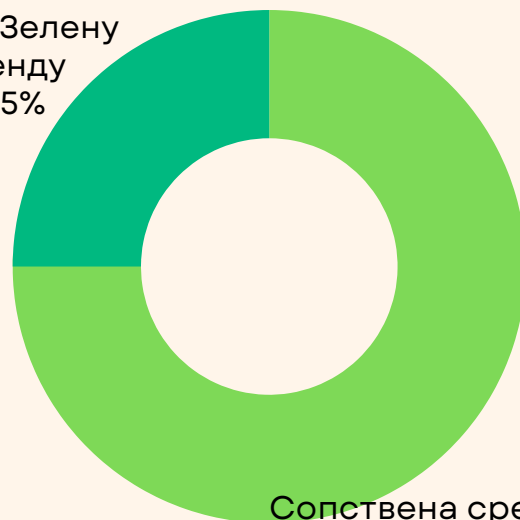
Могућност добијања статуса купца-произвођача, како би се вишак произведене енергије враћао у електроенергетску мрежу или складиштио у виду топлотне енергије у периодичном складишту.

Обука и развој програма за обуку младих као и преквалификација већ запослених радника је значајна за укључивање у пројекте чији је циљ коришћење обновљивих извора енергије.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 179.073,90 евра и компанија Master Team ће обезбедити 134.304,70 евра из сопствених средстава док ће се преосталих 44.769,20 евра обезбедити из средстава за суфинансирање.

ЕУ за Зелену агенду
25%

Сопствена средства
75%

2.4 ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ – У СУСРЕТ БУДУЋНОСТИ БЕЗ ЕМИСИЈА УГЉЕН ДИОКСИДА

Водећи партнер: S.C.S. Plus д.о.о,
Књажевац

Опис пројекта

Компанија S.C.S. Plus се бави производњом намештаја за европско тржиште у неразвијеној општини.

Циљ овог пројекта је смањење гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ) коришћењем соларне енергије за производни процес како би се смањио угљенични отисак производа.

Пројекат обухвата изградњу фотонапонске електране (ФНЕ) капацитета 480 kWp која ће производити електричну енергију за потребе производног погона компаније и инсталирање софтвера који оптимизује потрошњу енергије у процесу производње.

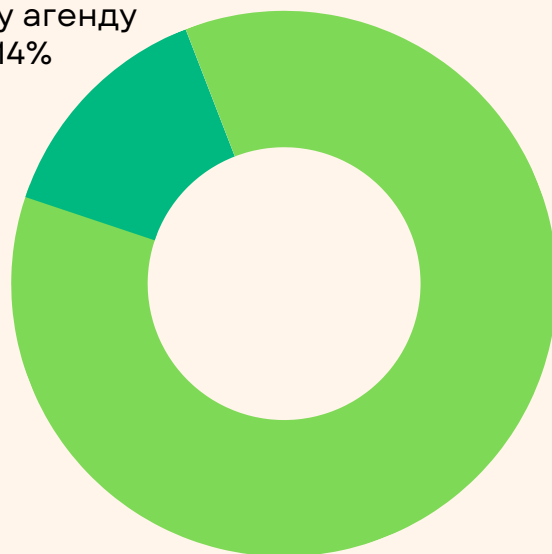
Иновативна идеја

Компанија S.C.S. Plus ће се пријавити за добијање статуса произвођач-купац (енг. prosumer), чиме ће допринети енергетској независности јавног сектора електричне енергије. Пројекат подразумева уградњу соларних батерија које би се користиле за електричне виљушкаре и које би акумулирале сунчеву енергију.

Финансирање

Компанија ће обезбедити 275.377,43 евра из сопствених средстава док ће се преостали износ од 44.769,20 евра обезбедити из средстава за суфинансирање.

ЕУ за
Зелену агенду
14%

Сопствена
средства 86%

3. ДРУГА ОБЛАСТ: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ

По објављивању позива у форми изазова за иновативне пројекте из области циркуларне економије, поднето је 36 пријава. Након процеса убрзања и пажљивог разматрања од стране УНДП тима, Министарства заштите животне средине и екстерних стручњака, одабрано је 6 пилот пројеката који ће се суфинансирати:

1. Оловке и бојице од старих новина,
2. Биоразградња пластике – успостављање Инкубатор центра – Фаза I,
3. Индустијска симбиоза – иновативна стратегија за одрживост женског социјалног предузетништва,
4. Рециклажа пластичног и металног отпада – Фаза II,
5. Органски отпад Чачка против токсичности,
6. Еко теретана.

3.1 ОЛОВКЕ И БОЈИЦЕ ОД СТАРИХ НОВИНА

Водећи партнер: NewPen д.о.о.
Смедеревска Паланка

Опис пројекта

Компанија „NewPen“ има за циљ да помогне у заштити животне средине производњом графитних оловака и бојица од старих, рециклираних или непрочитаних новина. Овим се смањује употреба дрвета или пластике.

Пројектом се предвиђа набавка две нове, прилагођене машине, што ће омогућити компанији NewPen да утростручи производњу и извози производе на европско тржиште.

Иновативна идеја

Компанија „NewPen“ је прва компанија у Србији и Европи која производи графитне оловке и бојице од старих новина, уместо од дрвета или пластике, чиме се чува дрвеће и животна средина.

Поред тога, образовна компонента пројекта је важна, јер NewPen организује радионице за подизање свести код деце.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 19.896,99 евра од којих ће се 50% или 9.948,50 евра обезбедити из сопствених средстава.

ЕУ за Зелену агенду 50%

Сопствена средства
50%

3.2 БИОРАЗГРАДЊА ПЛАСТИКЕ – УСПОСТАВЉАЊЕ ИНКУБАТОР ЦЕНТРА – ФАЗА I

Водећи партнер: Belinda Animals д.о.о Београд

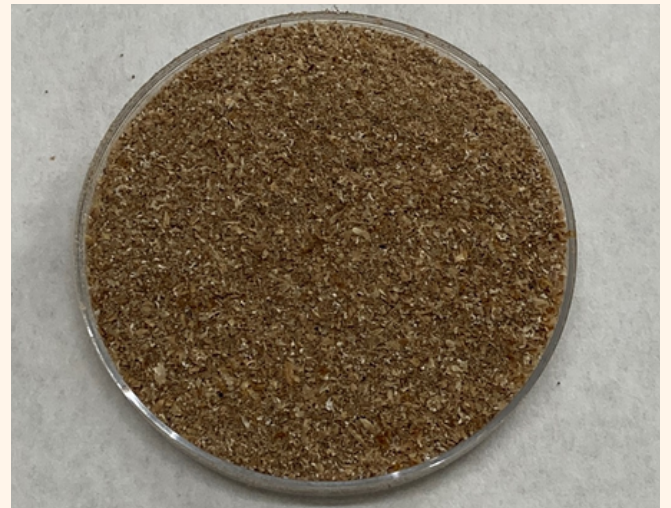
Опис пројекта

Циљ компаније Belinda Animals је изградња инкубатора за узгој матице ларви црва брашнара *Tenebrio molitor* (ТеМ). Ова специфична врста ларви је у стању да разгради одређене врсте пластике, посебно полистирен, односно стиропор. Таквом разградњом ТеМ производи супстанцу богату протеинима која би се могла користити као сточна храна, првенствено за свиње, или као ђубриво за земљиште. Пројекат обухвата набавку 10 климатизованих комора за узгој ларви, вибро сита, аутоматизованог система за праћење процеса узгоја, набавку генетског материјала црва брашнара *Tenebrio molitor* и супстрата за исхрану ларви.

Иновативна идеја

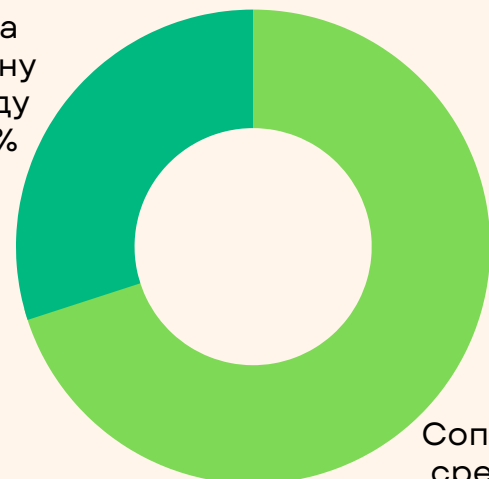
Употреба ларви црва брашнара *Tenebrio molitor* за биоразградњу пластике је иновативна идеја на глобалном нивоу. Иако се експерименти спроводе широм света, ово је први пут да се овај начин прераде пластичног отпада користи у региону.

Финансирање

Предложени буџет за овај пројекат је 152.599,37 евра од којих ће се 45.779,71 евра обезбедити из средстава предвиђених за пројекат.

ЕУ за
Зелену
агенду
30%

Сопствена
средства
70%

3.3 ИНДУСТРИЈСКА СИМБИОЗА – ИНОВАТИВНА СТРАТЕГИЈА ЗА ОДРЖИВОСТ ЖЕНСКОГ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Водећи партнер: Јелена Милетић, предузетник, прерада, конзервасање и трговина воћем и поврћем

Опис пројекта

Општи циљеви пројекта су оснаживање жена на сеоским газдинствима југоисточне Србије, прерада паприке за чувену српску посланицу ајвар, и поновна употреба био-отпада за стварање природних козметичких производа. То се може постићи формирањем Мреже индустријске симбиозе социјалних предузећа Србије (МИСС) од стране прерађивача паприке из Медвеђе и социјалне франшизе Bio Idea. Овим пројектом се предвиђа поновно коришћење делова паприке као што су стабљика, листови и срце са семенкама, тако што ће се они осушити и од њих направити висококвалитетни прах који ће се користити за биомаске и сапуне. Овај пројекат обухвата набавку опреме, обуку 100 жена, производњу 1000 сапуна и 500 маски за лице и покретање онлајн платформе.

vičaj Zavičaj Zavičaj
egli u tegli u tegli

Иновативна идеја

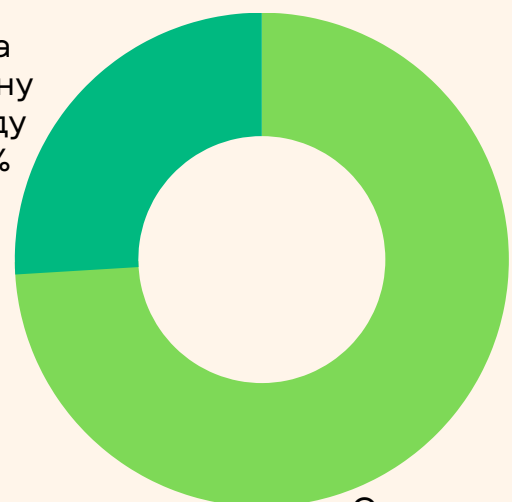
Пројекат подразумева примену индустријске симбиозе кроз безбедну и иновативну употребу био-отпада претварајући га у производ високе вредности.

Финансирање

Процењена вредност пројекта је 82.729,75 евра од којих ће се 29.010,00 евра обезбедити из средстава предвиђених за пројекат.

ЕУ за
Зелену
агенду
26%

Сопствена
средства
74%

3.4 РЕЦИКЛАЖА ПЛАСТИЧНОГ И МЕТАЛНОГ ОТПАДА – ФАЗА II

Водећи партнер: Connect Clean RomaGroup

Опис пројекта

Циљ овог пројекта је одговарајућа поновна употреба неопасног пластичног и металног отпада од старих каблова и малих електронских кућних апарата, а самим тим и значајно побољшање квалитета ваздуха смањењем количина диоксида и фурана. Пластика, гума, бакар, месинг и алуминијум из отпада биће поново коришћени за производњу гранула високе чистоће. Пројекат такође има за циљ да унапреди социјални и економски положај ромске заједнице.

Пројектом се предвиђа изградња нове фабрике капацитета до 1500 кг/х уноса мешаног отпадног материјала, потписивање уговора са ЈКП Ада, обука и разни догађаји.

Иновативна идеја

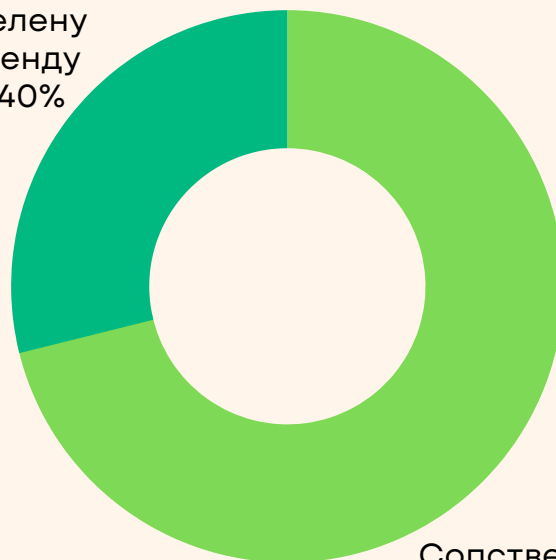
Пројектом се успоставља облик социјалног предузетништва кроз оснивање еколошке задруге, чиме се омогућава службено запошљавање појединачних неформалних сакупљача отпада за припаднике ромске националности кроз споразуме о сарадњи.

Финансирање

Укупна предложена вредност пројекта је 123.786,64 евра од којих ће 50.294,64 обезбедити пројекат ЕУ за Зелену агенду.

ЕУ за
Зелену
агенду
40%

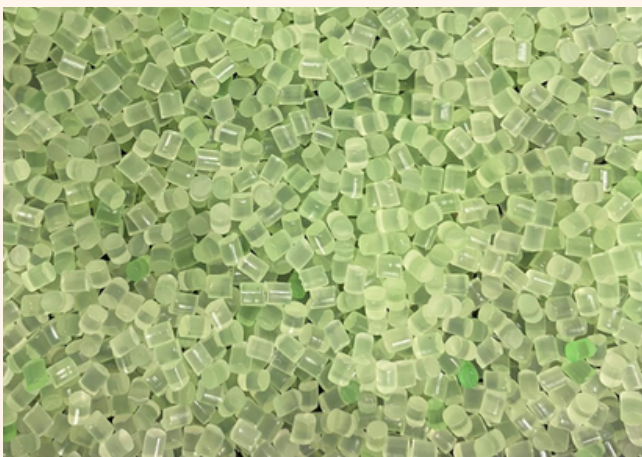
Сопствена
средства
60%

3.5 ОРГАНСКИ ОТПАД ЧАЧКА ПРОТИВ ТОКСИЧНОСТИ

Водећи партнер: Еко Bio Invest д.о.о
Београд

Опис пројекта

Овим пројектом се предвиђа коришћење патентираног процеса ЕУ за испитивање процеса производње биоразградивих и сертифицираних нетоксичних гранула од остатака воћа и поврћа из чачанске фабрике чипса и централних кухиња. Фолије, кесе, шоље и слично производиће се од новог материјала - BioSol, који је биљног, органског порекла и потпуно растворљив (у топлој води за мање од једног минута, а у хладној води или у/на земљи у периоду од 25 дана до 6 месеци), што представља решење за флексибилну пластику за једнократну употребу. Пројекат обухвата набавку опреме, испитивање сировина, прву серију финалних производа (50 кг фолија и 20 кг чаша) и потписивање првих комерцијалних уговора.

Иновативна идеја

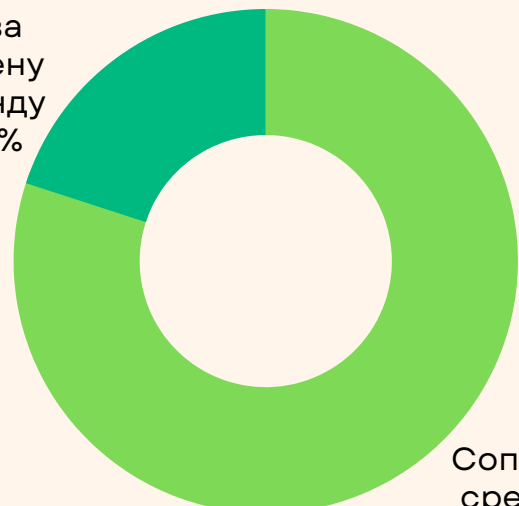
BioSol ђубрива која се растварају у води су заштићена патентом Европске уније број 20306069.4, и имају сертификат „OK composthome“ што значи да се за њих гарантује да су биоразградиви (сертификат се мора обновити).

Финансирање

Процењена вредност овог пројекта је 426.486,65 евра од којих ће се 85.289,40 обезбедити из средстава предвиђених за суфинансирање.

ЕУ за
Зелену
агенду
20%

Сопствена
средства
80%

3.6 ЕКО ТЕРЕТАНА

Водећи партнер:

НВО Центар за оснаживање омладинског предузетништва

Опис пројекта

Пројектом се предвиђа прикупљање дрвених дасака из наноса реке Саве и производња опреме за вежбање, њихова монтажа, стандардизација и постављање еко-теретане у парку намењеном за те сврхе у општини Вршац.

Пројектни тим је већ направио пробни прототип (једну справу за вежбање) који је прошао процес стандардизације. Пројекат обухвата производњу и сертификацију 12 справа за вежбање, производњу дасака са упутствима и малч за покривање терена, транспорт, монтажу и промоције.

Иновативна идеја

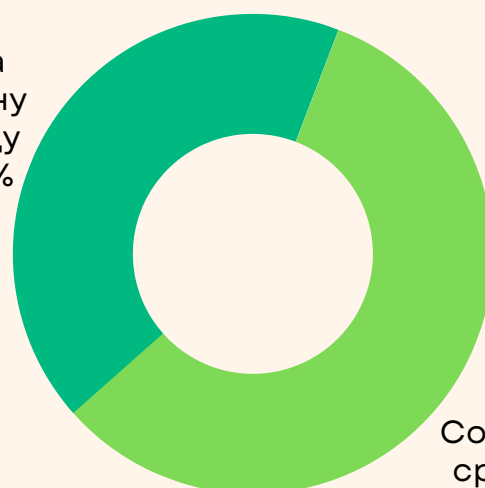
Пројекат ће допринети смањењу нагомилавања дрвеног отпада дуж обале реке Саве и његов негативан утицај на воду, ваздух и земљиште. Животни циклус сачуваног дрвета се продужава поновним коришћењем, природни ресурси се чувају јер се не сече ниједно дрво и смањује се угљенични отисак пројекта, у поређењу са алтернативном производњом теретана од метала.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 84.562,22 евра, а 35.814,78 евра ће се обезбедити из средстава предвиђених за суфинансирање.

ЕУ за
Зелену
агенду
42.4%

Сопствена
средства
57.6%

4. ТРЕЋА ОБЛАСТ: СМАЊЕЊЕ ЗАГАЂЕЊА СА АКЦЕНТОМ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА

На јавни позив у форми Изазова за иновативна решења за чистији ваздух пријавио се 31 учесник. Примарном селекцијом издвојено је 13 пројеката за фазу убрзања који предлажу решења за побољшање квалитета и смањење загађења ваздуха.

Независном евалуацијом изабрана су четири пројекта за суфинансирање у овој фази:

1. Извор геотермалне воде за грејање школа у Сокобањи
2. Институт Михајло Пупин
3. ECO-M14 (Rush delivery)
4. Emo technique

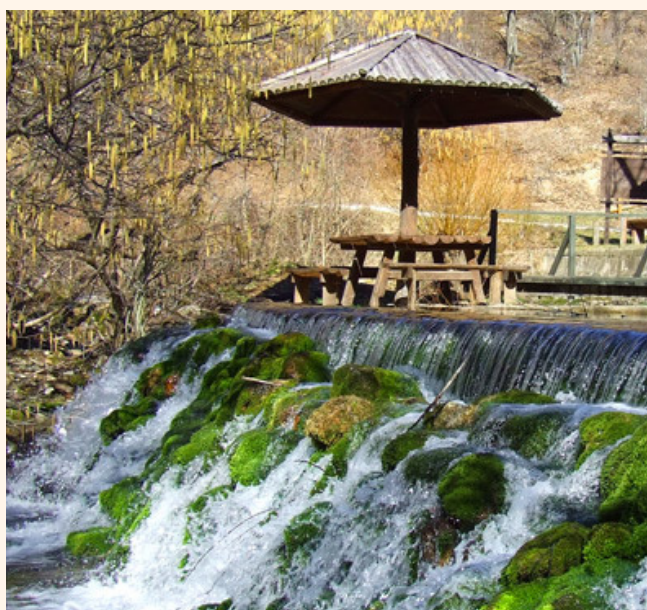
4.1 ИЗВОРИ ГЕОТЕРМАЛНЕ ВОДЕ ЗА ГРЕЈАЊЕ ШКОЛА У СОКОБАЊИ

Водећи партнер: Општина Сокобања

Опис пројекта

Општина Сокобања уводи решење за побољшање квалитета ваздуха заменом неефикасних и загађујућих појединачних топлана које користе угаљ у школама у Сокобањи чистијим алтернативним системом који користи обновљиви извор енергије – термалну воду.

Биће постављена топлотна пумпа вода-вода која ће користити отпадну термалну воду из бањских купатила у бањском центру, са просечном температуром од 32°C. На овај начин би се значајно смањило загађење ваздуха, посебно загађење честицама и гасовима попут угљен-моноксида.

Иновативна идеја

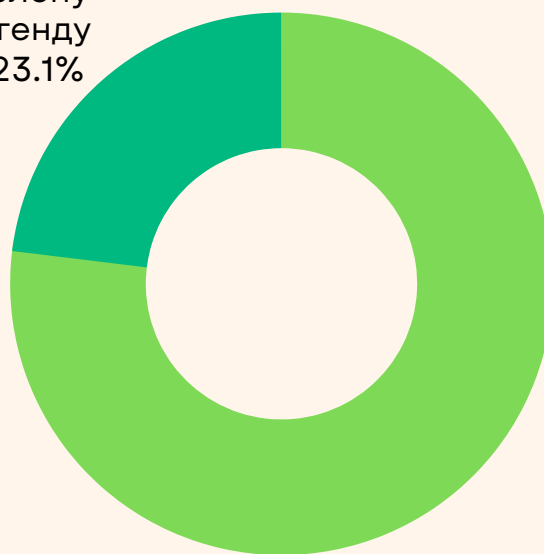
Сокобања је општина богата геотермалним водама.

У здравственим установама користи се за лечење, углавном за пуњење када. Обично се отпадне воде испуштају у оближњи водоток, али овим пројектом се нуди алтернативно решење применом принципа циркуларне економије.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 203.746,90 евра, а 61.097,96 евра ће се обезбедити из средстава предвиђених за пројекат.

ЕУ за
Зелену
Агенду
23.1%

Сопствена средства
76.9%

4.2 ИНСТИТУТ МИХАЈЛО ПУПИН

Водећи партнер: Институт Михајло Пупин

Опис пројекта

„Паметна градска мрежа уређаја за контролу загађења ваздуха која је нулти енергетски потрошач и контролише се даљинским управљањем“ ће:

а) имплементирати ефикасно, приступачно, подесиво решење за смањење загађења ваздуха и побољшање квалитета животне средине у насељеним местима уградњом два уређаја за пречишћавање загађеног ваздуха;

б) развити енергетска и економски исплатива технолошка решења за производњу електричне енергије потребне за рад система за пречишћавање ваздуха на улицама коришћењем латентне топлоте друмског саобраћаја за производњу електричне енергије уградњом покретних ваљака постављених испод уличних неравнина. Поред тога, пројектом је планирана и уградња једне вертикалне ваздушне турбине коју ће покретати ваздух и која ће производити додатну електричну енергију.

Систем ће користити даљинско управљање помоћу алгоритама вештачке интелигенције.

Иновативна идеја

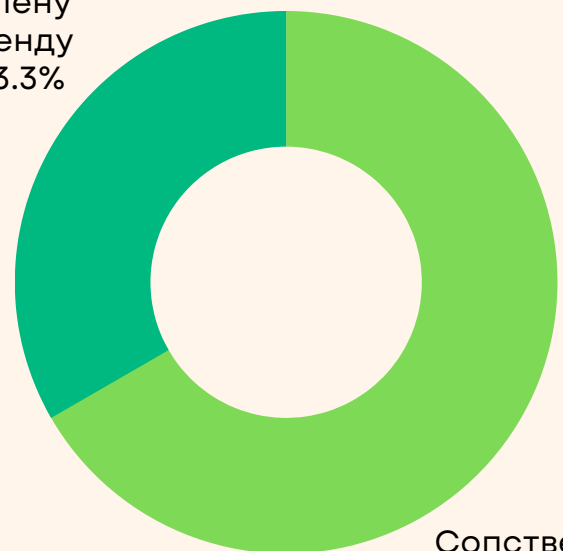
Решење са независним системом напајања што значи да ће систем добијати чисту енергију која се генерише коришћењем кинетичке енергије аутомобила који се крећу преко прелаза (уличних неравнина).

Технолошко решење (концепт) за смањење загађења ваздуха у насељеним местима које ће се реализовати овим пројектом је патентирао ИМП и регистровао га у Заводу за интелектуалну својину Републике Србије 2021. године.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 137.700,00 евра од којих ће УНДП обезбедити 45.900,00 евра.

ЕУ за
Зелену
Агенду
33.3%

Сопствена
средства
66.7%

4.3 ECO-M14 (RUSHDELIVERY)

Водећи партнер: ECO-M14 (Rush delivery)

Опис пројекта

Пројекат „Energy Box“ планира развој и уградњу две соларне станице за пуњење и замену батерија које ће омогућити да електрична возила (ЕВ) – електрични бицикли, мотоцикли и скутери који обављају услуге доставе широм Београда, користе, пуне и врше замену своје батерије која се пуни из обновљивих извора енергије.

Овај пројекат ће развити и унапредити инфраструктуру за е-мобилност у Београду, а истовремено ће допринети елиминацији штетних емисија и смањењу трошкова заменом енергије из фосилних горива обновљивом енергијом коју користе електрична возила.

Две соларне станице ће бити пројектоване тако да омогуће корисницима е-возила (возила за доставу) ефикасну замену својих празних батерија новим, које су напуњене соларном енергијом и налазе се на локацијама које су најпрометније раскрснице путева доставе.

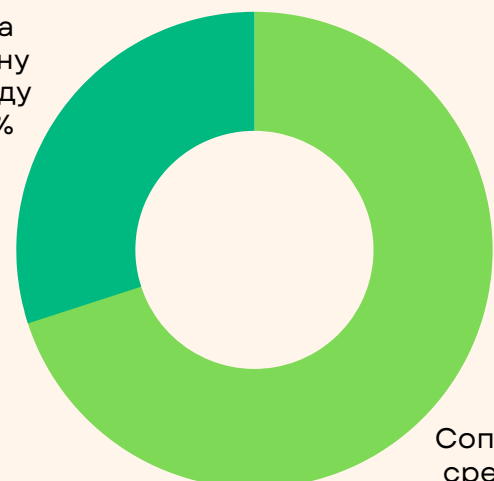
Иновативна идеја

Тренутно на Западном Балкану не постоји развијена инфраструктура за е-мобилност. Ово решење ће корисницима електричних возила пружити прилику да се возе са нултом емисијом и смање употребу фосилних горива, чиме ће допринети бољем квалитету ваздуха и смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 91.107,83 евра од чега ће УНДП суфинансирати 27.329,78 евра.

ЕУ за
Зелену
Агенду
30%

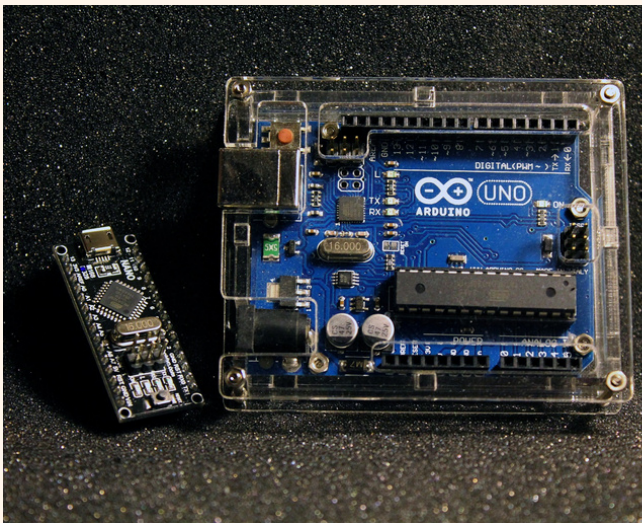
Сопствена
средства
70%

4.4 EMO TECHNIQUE

Водећи партнер: Emo technique д.о.о

Опис пројекта

Пројекат има за циљ развој софтверског и хардверског решења за контролере горионика базираних на микроконтролерима у циљу побољшања функционалности и ефикасности сагоревања у појединачним ложиштима (постројења за сагоревање која користе чврсто гориво), као и смањења штетних емисија.

Процеси који се одвијају у горионцима су кључни процеси који утичу на емисије штетних гасова и ефикасност самог уређаја.

Паметним управљањем процесом сагоревања и поштовањем граничних вредности емисија које су дефинисане европским стандардима.

Пројекат може значајно допринети смањењу емисије штетних гасова.

Иновативна идеја

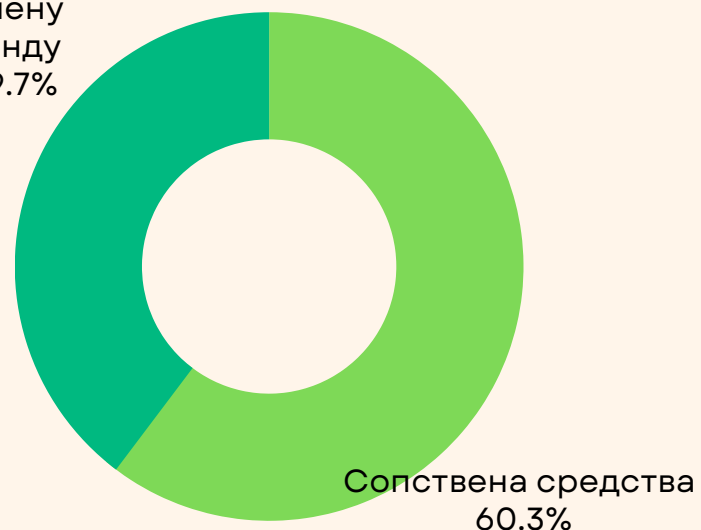
Контролна јединица процеса сагоревања представља срце система за сагоревање чврстог горива.

На макро нивоу, развој и производња домаћег производа који ће по свом квалитету и цени бити конкурентан на српском и међународном тржишту свакако ће допринети повећању извоза из Србије. Када је реч о побољшању квалитета ваздуха, у Србији до сада није спроведен ниједан сличан подухват.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 99.032,92 евра од чега ће УНДП суфинансирати 39.336,30 евра.

ЕУ за
Зелену
агенду
39.7%

5. ЧЕТВРТА ОБЛАСТ: ЗАШТИТА И ИНВЕСТИРАЊЕ У БИОДИВЕРЗИТЕТ И ЕКОСИСТЕМЕ

Расписан је позив за иновативна решења на тему „Шуме и зелена инфраструктура за унапређење природних вредности и отпорности на климатске промене“ на који је пристигло 26 пријава. Кандидати су представили бројна решења за побољшање зелене инфраструктуре и шумског покривача у циљу очувања екосистема и екосистемских услуга као и јачања отпорности на природне непогоде и екстремне временске услове изазване климатским променама. Независном евалуацијом изабрана су два пројекта за суфинансирање:

1. Плаво-зелена Србија
2. Foresting д.о.о

5.1 ПЛАВО-ЗЕЛЕНА СРБИЈА

Водећи партнер: Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд

Опис пројекта

Овим пројектом планира се смањење ризика од бујичних поплава, клизишта и других елементарних непогода спровођењем стратешког антиерозионог пошумљавања деградираних и ерозијом угрожених станишта у сливовима Јабланице, Власине и Пчиње уз подршку Јавно-комуналног предузећа (ЈКП) „Србијашуме“.

Пројекат обухвата садњу четинара и листопадних врста које би, с обзиром на локалне услове, биле најпогодније за ово подручје, предвиђања, примену оптималне ширине садње за одређене врсте и услове станишта, припрему земљишта и заштиту садница након садње.

Ово је у складу са очекиваним будућим климатским променама када треба водити рачуна о додатним мерама као што су: оптимално растојање садње, припрема станишта и заштита садница након садње.

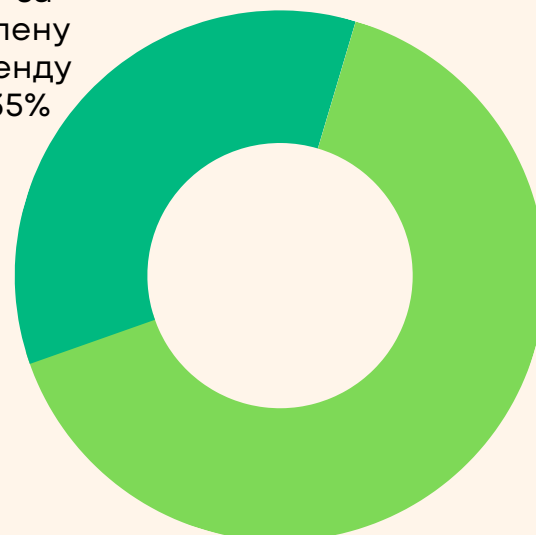
Иновативна идеја

Елиптична садња дрвећа представља иновативан приступ пошумљавања тешко приступачних терена у циљу заштите од ерозије.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 182.354,93 евра од чега ће се 118.516,49 евра обезбедити из сопствених средстава а 63.838,44 евра ће бити суфинансирано.

ЕУ за
Зелену
агенду
35%

Сопствена
средства
65%

5.2 FORESTING DOO

Водећи партнер: Foresting д.о.о

Опис пројекта

“Пошумљавање садница произведених употребом био препарата“ предвиђа пошумљавање 5ха приватне шумске површине биолошки третираним садницама на територији Епархије Жичка.

Употреба садница третираних бактеријама је иновативан приступ који омогућава смањење употребе хемијских агенаса (загађивача животне средине) уз повећање отпорности зелене инфраструктуре и коначно стопе преживљавања и формирања стабилне шумске заједнице.

Ради унапређења биодиверзитета и очувања аутохтоних биљних врста у области реконструкције шума, пројектом се предвиђа примена нетрадиционалног растојања биљака (3х3м) између нових садница храста.

Иновативна идеја

Иновација се односи на производњу садница за пошумљавање које су третиране са пет сојева бактерија ризосфере. Ово ће обезбедити вишеструке предности: смањење употребе хемијских агенаса, унапређење раста дрвећа и побољшање отпорности, као и смањење трошкова производње.

Финансирање

Укупна вредност пројекта је 33.272,91 евра од којих ће УНДП обезбедити средства за суфинансирање 13.298,15 евра.

